

Komentarz

prof. dr hab. n. med. Katarzyna Mizia-Stec

I Katedra i Klinika Kardiologii Wydziału Lekarskiego
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

Z wielką przyjemnością przeczytałam i przeanalizowałam opis chorej z mnogimi powikłaniami zatorowymi. Zatorowość płucna (PE, *pulmonary embolism*) u młodej osoby zawsze budzi niepokój, szczególnie gdy nie znajduje się odwracalnych przyczyn, a choroba ma charakter nawrotowy. Jeżeli temu procesowi towarzyszy obecność materiału zatorowego w jamach serca, to sytuacja staje się dramatyczna. Tak można byłoby w zarysie przedstawić problematykę odnoszącą się do przedstawionej chorej.

W opisie przypadku przygotowanym przez dr Annę Oleksiak i wsp. znajdziecie Państwo te wszystkie elementy. Autorzy wykazali się doświadczeniem i wiedzą w podejmowaniu trudnych decyzji u chorej leczonej skutecznie i z determinacją, rozpoczynając od leczenia kardiochirurgicznego – embolektomii tętnic płucnych i usunięcia skrzepliny z prawej komory, następnie drugiej interwencji chirurgicznej z założeniem filtra do żyły głównej dolnej, długotrwałej heparynizacji, a kończąc na łącznym leczeniu przeciwkrzepliwym i przeciwplateletowym.

Opis ten ma ogromne walory dydaktyczne. Jedyne elementy, na które warto zwrócić dodatkową uwagę, to problem płucny poprzedzający incydent PE. Czy u chorej nie występowały objawy alergii, eozynofilii, spazmu skrzelowego? Tego typu problemy mogłyby leżeć u podłoża nadkrzepliwości i dalszych powikłań, które obserwowano. Za takim podejrzeniem przemawia także materiał zatorowy w jamach prawego serca, który występuje wyjątkowo rzadko u wcześniej zdrowej osoby. W takich schorzeniach, jak choroba Loefflera w przebiegu zespołu hipereozynofilowego (HES, *hypereosinophilic syndrome*) czy zespół Churg-Straussa, stwierdza się cechy nadkrzepliwości i tendencję do tworzenia się skrzeplin w jamach serca. Zwracam na ten problem uwagę, bo mamy doświadczenie w prowadzeniu dwóch chorych, u których nadkrzepliwość wiązała się z wyżej wymienionymi rozpoznaniem. Weryfikacja mojej uzupełniającej hipotezy nie jest możliwa na podstawie tego opisu przypadku i nie jest ważne. Gratuluję Autorom sukcesu w leczeniu opisanej chorej.